

Tentamen Structuur der Materie - I (SdM-I)
Woensdag 4 juli 2012

4 opgaven.

OPGAVE 1. [10 ptn]

Beschouw een aangeslagen K-atoom ($1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 5\ell$).

- a) Geef de mogelijke waarden van ℓ . [2 ptn]
- b) Wat is de hoek tussen de vector ℓ en de z-as voor het geval dat $l=3$ en $m=-2$. [2 ptn]
- c) Schets het radiale deel van de golffuncties van een 5s en een 5f-toestand. [2 ptn]
- d) Bereken de bindingsenergie van de 5ℓ -toestanden in een waterstofatoom. [2 ptn]
- e) Verklaar waarom in het aangeslagen K-atoom de 5s-toestand veel sterker gebonden is dan in waterstof terwijl voor de 5f-toestanden de bindingsenergieën (nagenoeg) gelijk zijn. [2 ptn]

OPGAVE 2. [10 ptn]

- a) Welke drie krachten spelen een rol binnen de kern en zijn verenigd in het Standaard Model. [1 ptn]
- b) Wat zijn de krachtdragers van deze krachten. [1 ptn]
- c) Geef de tijdschalen voor processen die door elk van de 3 krachten tot stand komen. [1 ptn]

Beschouw nu een baryon opgebouwd uit een d en twee s quarks.

- d) Wat is de lading van dit baryon? [1 ptn]
- e) Wat is de hyperlading Y van dit baryon? [1 ptn]
- f) Wat is de isospin I_3 van dit baryon? [1 ptn]
- g) Controleer of dit baryon qua leptonen-, baryonen- en strangeness-getallen kan vervallen tot een Λ (bestaat uit een u, d, en s quark) en een π^- (bestaat uit een d en anti-u quark). [2 ptn]
- h) Het vervalproces bij g) vindt in de natuur echter wel plaats. Motiveer welke kracht dit proces dan drijft. [2 ptn]

OPGAVE 3. [12 ptn]

Beschouw de ${}_{22}^{47}\text{Ti}$ titaanisotoop

- Bepaal de elektronische configuratie van Ti. [2 ptn]
- Bepaal de LS-termen (gebruik de spectroscopische notatie) en J-nivo's behorende bij deze configuratie. (voor het geval dat je antwoord a) niet weet ga dan uit van een $3d^8$ -configuratie) [2 ptn]
- Welke van de niveaus is het grondtoestandsniveau. [1 ptn]
- Bereken de straal van de kern van de titaanisotoop. [1 ptn]
- Bepaal de ladingsdichtheid in elementaire lading per fm^3 . [2 ptn]
- Bepaal voor zowel de protonen als de neutronen in de kern de opvulling van de kernschillen. Geef ook het J-kwantumgetal voor de niet volledig gevulde schillen. [2 ptn]
- Bepaal het impulsmoment en pariteit van de grondtoestand van deze Ti-kern. [2 ptn]

OPGAVE 4. [8 ptn]

Beschouw de spin-baanopsplitsing van een ${}^3\text{P}$ -term. Voor deze term is de spin-baan-koppelingsconstante B_{SO} ($B_{\text{SO}} = \xi h^2 (2\pi)^{-2}$) gelijk aan -2 cm^{-1} .

- Bepaal de J-waarden van de drie J-niveaus. [1 ptn]
- Schets de bindingsenergie van de J-niveaus t.o.v de ${}^3\text{P}$ -term. [1 ptn]
- Toon aan dat de totale bindingsenergie van de J-niveaus gelijk is aan die van de ${}^3\text{P}$ -term. [1 ptn]
- Behoort deze term bij een C-atoom ($Z=6$) of bij een O-atoom ($Z=8$)? [1 ptn]
- Schets de energieverhuizing van de toestanden voor een toenemend zwak magneetveld B (Zeeman-effect), geef de relevante kwantumgetallen aan. [2 ptn]
- Bepaal (maak een afschatting van) de magneetveldsterkte waarbij de zwakke-magneetveldbenadering niet meer geldig is. Hoe moet het systeem in een sterk magneetveld nu dan wel beschreven worden. [2 ptn]

NUTTIGE INFORMATIE

$$g_j = 1 + [j(j+1) - l(l+1) + s(s+1)]/[2j(j+1)]^{-1}$$

$$\mu_B = 0.47 \text{ cm}^{-1}/\text{T}$$

$$E_{\text{so}} = 0.5 \xi h^2 (2\pi)^{-2} \{ j(j+1) - l(l+1) - s(s+1) \}$$

De straal R van een kern is gegeven door $R = 1.12 A^{1/3} \text{ [fm]}$.

De volgorde van "nl" in een kern is 1s, 1p, 1d, 2s, 1f, 2p en 1g.